

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Nr.5516A/11.06.2026

Către: Domnul Ambrozie-Irineu Darău, Ministrul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Litigiile companiilor industriale și de resurse aflate sub autoritatea Ministerului cu organizații neguvernamentale de mediu, blocarea unor proiecte industriale și de exploatare a materiilor prime critice și apărarea formulată, inclusiv prin invocarea excepției de neconstituționalitate

Stimate domnule ministru,

România traversează o realitate pe care nu o mai putem trata cu menajamente. Un număr de proiecte strategice, finalizate uneori în proporție de peste 90%, stau astăzi oprite. Nu din lipsă de bani, nu din lipsă de tehnologie, ci din cauza unor litigii.

S-a conturat în ultimii ani un tipar care nu mai poate fi pus pe seama întâmplării. Anumite organizații neguvernamentale, constituite ori reactivate special pentru a contesta proiecte energetice, de transport și economice, folosesc calitatea procesuală activă lărgită, recunoscută în materie de mediu, pentru a declanșa acțiuni în lanț, suspendări de acorduri și anulări de autorizații. Această calitate procesuală are valențe apropiate de actio popularis, întrucât permite atacarea unor acte administrative fără ca reclamantul să probeze vătămarea unui drept subiectiv propriu.

Temeiul juridic al acestei calități procesuale active se regăsește în **art. 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului**, care recunoaște accesul publicului la justiție și dreptul organizațiilor neguvernamentale ce promovează protecția mediului de a se adresa instanței în probleme de mediu, având calitate procesuală activă. La acestea se adaugă **art. 9 din Convenția de la Aarhus, ratificată prin Legea nr. 86/2000**, precum și dispozițiile **Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004** referitoare la interesul legitim public și ale **Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului**. Aceste norme, gândite pentru a proteja un interes public real, au ajuns să fie întrebuințate, în unele cazuri, ca instrument de blocare a interesului public.

Spun lucrurilor pe nume. Potrivit informațiilor publice, peste zece hidrocentrale, însumând o capacitate de ordinul a 700 MW, unele aproape de finalizare, sunt blocate de ani de zile prin litigii de mediu, între ele proiectele Răstolița, Bumbești-Livezeni, Surduc-Siriu și altele aflate în portofoliul Hidroelectrica. În cazul hidrocentralei Bumbești-Livezeni, asociația Bankwatch România a solicitat la Curtea de Apel Cluj suspendarea acordului de mediu. În domeniul rutier, tronsoane ale autostrăzii A1 Lugoj-Deva au fost întârziate ani la rând, inclusiv din cauza unei colonii de lilieci, semnalată în zona Șoimuș și a unor coridoare ecologice. Acestea sunt doar exemplele intrate în spațiul public. Amploarea reală a fenomenului nu este cunoscută, pentru că nu există o evidență centralizată, transparentă, a tuturor litigiilor de acest tip.

Am afirmat public, și o reiau aici fără echivoc: organizațiile care blochează abuziv proiecte strategice trebuie să răspundă pentru prejudiciile pe care le provoacă statului și cetățeanului. Banii blocați în aceste proiecte sunt bani publici. Energia neprodusă, kilometrii de autostradă nedeschși, investițiile industriale amânate au un cost real, plătit de fiecare român.

Pentru a evalua corect dimensiunea acestui fenomen în sectorul de competența dumneavoastră, în calitate de autoritate care exercită drepturile statului în companiile industriale și de resurse, vă adresez întrebările de mai jos.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 194-201 din Regulamentul Camerei Deputaților, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez, în scris, următoarele întrebări:

A. Inventarul litigiilor și al companiilor

1. Care este lista companiilor aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului (între care, fără a se limita la, C.N. ROMARM S.A. și societățile din industria de apărare, Societatea Națională a Sării - SALROM, precum și alte societăți industriale cu capital de stat) și câte litigii pendinte are fiecare cu organizații neguvernamentale de mediu?
2. Pentru fiecare litigiu, solicit numărul dosarului și instanța, obiectul, data introducerii, stadiul procesual și organizația reclamantă.

B. Proiectele afectate, materiile prime critice și miza strategică

3. Care sunt proiectele industriale, de extracție și de exploatare a resurselor (inclusiv proiecte vizând materiile prime critice, relevante pentru aplicarea Regulamentului UE privind materiile prime critice) aflate în prezent în litigiu cu organizații de mediu, cu indicarea valorii investiției și a gradului de realizare?
4. Care este impactul acestor blocaje asupra autonomiei strategice a României, în special asupra industriei de apărare și asupra securității aprovizionării cu materii prime critice, într-un context geopolitic în care aceste capacități sunt esențiale?

5. Care este prejudiciul economic estimat pentru fiecare companie și pentru stat dacă aceste litigii vor fi pierdute, inclusiv riscul de demolare sau dezafectare a unor capacități deja realizate?

C. Apărarea companiilor și excepția de neconstituționalitate

6. Cum își construiesc apărarea aceste companii și care este costul total al asistenței juridice angajate în ultimii cinci ani pentru litigiile cu organizații de mediu?
7. Au invocat aceste companii excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor privind calitatea procesuală activă cu valențe de actio popularis a organizațiilor de mediu (art. 20 din OUG nr. 195/2005, raportat la Legea nr. 554/2004), în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție și al art. 29 din Legea nr. 47/1992? Cu ce rezultat ori, dacă nu, din ce motiv?

Solicit răspuns în scris, în termenul prevăzut de Regulamentul Camerei Deputaților.

Cu deosebit respect,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL